

Υποστηρίζοντας την πρόσβαση των μικρών παιδιών στον κόσμο της ανάγνωσης και της γραφής

Αγαπητοί γονείς, γιαγιάδες, παππούδες και κηδεμόνες μικρών παιδιών:

Το παιδί σας ξεκινάει τη σχολική του διαδρομή και επιθυμία όλων είναι αυτή η διαδρομή να του δώσει πολλές χαρές, πολλές μικρές και μεγάλες επιτυχίες και να το εφοδιάσει με όλες τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που του είναι απαραίτητες τόσο για τη σχολική του πορεία όσο και για την ενήλικη ζωή του.

Μαθαίνω
για το παιδί

Κυρίαρχη θέση ανάμεσα στις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες που είναι επιθυμητό να κατακτήσει κάθε παιδί κατά τη σχολική του διαδρομή κατέχουν αυτές που συνδέονται με το γραπτό λόγο.

Τι μπορείτε να κάνετε ως ενήλικες στο οικογενειακό περιβάλλον για να διευκολύνετε την πρόσβαση του παιδιού στο γραπτό λόγο;

Καθώς το παιδί σας ξεκινάει τη σχολική του διαδρομή, όποιες γραμματικές γνώσεις και αν έχετε, ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ!

Σε σχετικές έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια έχει αποδειχτεί ότι οι συζητήσεις που γίνονται αβίαστα με τα παιδιά καθώς αυτά διερευνούν τον κόσμο, τα βοηθούν να οργανώνουν καλύτερα τον προφορικό τους λόγο και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προετοιμασία τους για την ανάγνωση και τη γραφή. Γι αυτό είναι σημαντικό να:

**ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΕ ΜΑΖΙ
ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ
ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ
ΣΥΖΗΤΑΤΕ ΓΙ ΑΥΤΟΝ!**

- συζητάτε με τα παιδιά σας σχετικά με τα όσα βλέπετε όταν περπατάτε στο δρόμο ή όσα βλέπετε από το παράθυρο του λεωφορείου ή του τρένου και να τα σχολιάζετε. Αυτές οι συζητήσεις το βοηθούν να κάνει πιο συστηματικές τις περιγραφές του και να εμπλουτίζει το λεξιλόγιο του.
- ζητάτε από το παιδί σας να σας αφηγηθεί όσα είδε ή όσα συνέβησαν εκεί που πήγε χωρίς εσάς: στο φίλο του, στο σχολείο, στην παιδική χαρά... Κάντε του ερωτήσεις για όσα έχετε απορίες ή για όσα περισσότερα θα θέλατε να μάθετε, δείχνοντας το ενδιαφέρον σας και επιτρέποντάς του να μην απαντάει σε όσα δε θέλει. Οι συζητήσεις θα πρέπει να είναι αβίαστες και να μην έχουν καθόλου το χαρακτήρα ελέγχου. Είναι σημαντικές γιατί καλλιεργούν την ικανότητα της αφήγησης. Για να επιτυγχάνουν το στόχο τους το παιδί θα πρέπει να τις ευχαριστιέται και να τις αναζητά.

ΔΩΣΤΕ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ!

Πολύ σημαντικό στην προοπτική κατάκτησης του γραπτού λόγου, είναι να βοηθήσετε το παιδί να κατανοήσει ότι η ανάγνωση και η γραφή θα του επιτρέψουν να κάνει πράγματα που του αρέσουν και το ενδιαφέρουν και που δεν μπορεί να τα κάνει όσο δε ξέρει να γράφει και να διαβάζει.

Μερικά από αυτά τα πράγματα είναι:

- να ξέρει πότε παίζονται στην τηλεόραση οι αγαπημένες του εκπομπές,
- να διαβάζει τα αγαπημένα του παραμύθια,
- να διαβάζει τις οδηγίες παιχνιδιού των επιτραπέζιων παιχνιδιών ή συναρμολόγησης άλλων παιχνιδιών που του αρέσουν,
- να σημειώνει αυτά που θέλει να μην ξεχνάτε ή να μην ξεχνάει το ίδιο,
- να γράφει γράμματα στη γιαγιά, τον παππού ή τους φίλους του που είναι μακριά,
- να γράφει τα μυστικά του,
- και άλλα πολλά....

Όλα τα παραπάνω τα μικρά παιδιά δυσκολεύονται να τα κατανοήσουν όταν απλά τους τα λέμε. Τα κατανοούν πολύ καλύτερα όταν τα βιώνουν στην πράξη και τότε λειτουργούν ως κίνητρα στο να θέλουν να μάθουν να γράφουν και να διαβάζουν. Για να βοηθήσετε το παιδί να κατανοήσει τα παραπάνω προτείνουμε:

- να συμβουλευέστε μαζί του το πρόγραμμα της τηλεόρασης και να το βοηθάτε να εντοπίσει τις εκπομπές που του αρέσουν,
- να το παίρνετε μαζί σας όταν πάτε να αγοράσετε εφημερίδα και κάπου - κάπου να το προτρέπετε να επιλέγει και να αγοράζει ένα παιδικό περιοδικό που θα διαλέξει το ίδιο,
- να ζητάτε τη συνεργασία και τη βοήθειά του προκειμένου να σημειώσετε αυτά που θέλετε να αγοράσετε σε κάθε έξοδο στην αγορά, για να μην τα ξεχνάτε,
- να καθιερώσετε ένα σημειωματάριο στην κουζίνα όπου θα σημειώνετε αυτά που χρειάζεστε και να του ζητάτε να συμβάλει σημειώνοντας και το ίδιο όπως μπορεί όταν θυμάται κάτι,
- να το παίρνετε μαζί σας στα ψώνια και να ζητάτε τη βοήθειά του για να εντοπίζετε τα προϊόντα που θέλετε να αγοράσετε, π.χ. στα ράφια του σούπερ μάρκετ,
- να κρατάτε ,αν σας είναι εύκολο, μπροστά του ημερολογιακές σημειώσεις και να του εξηγείτε ότι γράφετε αυτά που δε θέλετε να ξεχνάτε,
- να ανοίγετε μπροστά του όποια αλληλογραφία φτάνει στο σπίτι,
- να ζητάτε τη συμμετοχή του όταν γράφετε γράμμα ή κάρτα σε όποιον φίλο ή συγγενή είναι μακριά,

ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ

**ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ ΤΑΚΤΙΚΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΚΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ
ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ!!!**

Να διαβάσετε στο παιδί σας βιβλία δυνατά!

Η μεγαλόφωνη ανάγνωση από τους ενήλικες είναι ελκυστική για τα παιδιά της μικρής ηλικίας, 'ζωντανεύει' την ιστορία που τους διαβάζετε και τους πρωταγωνιστές της! Καθώς τους διαβάζετε, τα παιδιά έρχονται σε επαφή όχι μόνο με το περιεχόμενο αλλά και με τη δομή και την οργάνωση του γραπτού λόγου και αποκτούν γνώσεις που τους είναι πολύτιμες για τη συνέχεια...

Και φυσικά αποκτούν κίνητρα, καθώς αντιλαμβάνονται πόσο καλά μπορεί να περάσει κανείς με ένα βιβλίο, αν βέβαια περνάτε κι εσείς καλά μαζί του!

Να διαβάσετε στο παιδί σας βιβλία συστηματικά!

Διαβάζετε στο παιδί σας βιβλία που του αρέσουν όσο συχνότερα μπορείτε! Μην διστάζετε να τους διαβάζετε, ακόμη και αν εσείς δεν είστε συστηματικός αναγνώστης ή αναγνώστρια. Το παιδί σας δε θα σας κρίνει! Αντίθετα, είναι πολύ σημαντικό να μοιράζεστε μαζί του την ανάγνωση! Να ανταποκρίνεστε αν το παιδί σας ζητά ξανά και ξανά να του διαβάσετε το ίδιο βιβλίο. Η επανάληψη το βοηθά να συνειδητοποιήσει πολλά πράγματα τόσο σε σχέση με το περιεχόμενο όσο και σε σχέση με τη δομή του βιβλίου. Το βοηθά επίσης να συνειδητοποιήσει συμβάσεις του συστήματος γραφής.

Πρόσθετες επιθυμητές αναγνωστικές ρουτίνες...

Καθώς διαβάζετε, να επιτρέπετε στο παιδί να διακόπτει, να ρωτάει ή να σχολιάζει με βάση κάτι που ξέρει, που άκουσε ή που είδε στην τηλεόραση, να κάνει υποθέσεις για τη συνέχεια ή το τέλος της ιστορίας, να εντοπίζει και να σχολιάζει ποιες πρόσθετες πληροφορίες δίνουν οι εικόνες, που δεν τις δίνει το κείμενο. Αυτή η αλληλεπίδρασή του με το κείμενο και την εικονογράφηση ευνοεί την ανάπτυξη της σχέσης του με το παιδικό βιβλίο και κατ' επέκταση με το γραπτό λόγο.

Δημιουργήστε μαζί του 'ρουτίνες' για τις αναγνώσεις σας. Μια ορισμένη ώρα της ημέρας, μια ορισμένη θέση στο σπίτι...

Μια καλή συνήθεια είναι αυτή της ανάγνωσης παραμυθιού πριν από τον ύπνο. Όσο κουρασμένοι και αν είστε, σας επιτρέπει να ζείτε με το παιδί σας μια μοναδική στιγμή που θα την κρατήσει θετικά στη μνήμη του για πολλά – πολλά χρόνια!

Σε συνέχεια της ανάγνωσης ή της επεξεργασίας του βιβλίου,

ρωτήστε τι του άρεσε ή τι δεν του άρεσε και μην διστάσετε να αναφέρετε τι άρεσε ή τι δεν άρεσε σε εσάς...

Πρόσθετες συνήθειες αναγνωστών...

Βοηθήστε το παιδί σας να αποκτήσει συνήθειες αναγνωστών, όπως:

- να παίρνει μαζί του κάποιο αγαπημένο του βιβλίο, αν τύχει να λείπει μέρες από το σπίτι,
- να έχει δίπλα στο κρεβάτι του τα βιβλία που του αρέσει να ξεφυλλίζει πριν κοιμηθεί το βράδυ...

Να επεξεργάζεστε μαζί με τα παιδιά σας βιβλία που δανείζονται από τη βιβλιοθήκη του σχολείου και να ενθαρρύνετε αυτούς τους δανεισμούς!

Το σχολείο έχει μια ιδιαίτερη αίγλη στα μάτια των μικρών παιδιών. Είναι σημαντικό να επεξεργάζεστε, να διαβάζετε και να συζητάτε μαζί του τα βιβλία που δανείζεται από το σχολείο. Συζητάτε επίσης μαζί του σχετικά με το αν διαβάστηκε το συγκεκριμένο βιβλίο στο σχολείο, τι του άρεσε, αν υπάρχει κάτι που δεν του άρεσε κ.λπ.

Βρείτε το χρόνο να επισκεφτείτε με το παιδί σας μια βιβλιοθήκη με παιδικά βιβλία

Σχολιάστε μαζί του τον πλούτο των βιβλίων που θα συναντήσετε και ενθαρρύνετέ το να επιλέξει αυτό ή αυτά που θα του άρεσαν για δανεισμό.

ΑΛΛΕΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Μπείτε με το παιδί σας σε μια διαδικασία παιχνιδιού, προτείνοντάς του να εντοπίσετε τις γραφές που υπάρχουν στο σπίτι ή στο δρόμο, στη διαδρομή π.χ. από το σπίτι στο σχολείο.

Όποιος βρει τις περισσότερες κερδίζει! Μπείτε σε διαδικασία συζήτησης, τι εξυπηρετεί κάθε γραφή σε αυτήν τη θέση...

Παίζετε με το παιδί σας επιτραπέζια παιχνίδια με γράμματα και λέξεις.

Συζητάτε και σχολιάζετε με το παιδί σας, όταν βλέπει τις αγαπημένες του σειρές στην τηλεόραση, τις προθέσεις και τις ενέργειες των ηρώων, κάνετε μαζί του υποθέσεις σχετικά με την εξέλιξη της ιστορίας...

Φορείς Υλοποίησης

ΠΟΛΥΔΡΟΜΟ: Ομάδα και Περιοδική Έκδοση για τη Διγλωσσία και τον Πολυπολιτισμό στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία & **Τμήμα Επιστήμων Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ.**

www.polydromo.gr
polydromo@polydromo.gr

Συγγραφή Κειμένου

Χαρά Δαφέρμου, Λέκτορας, ΤΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Συντονισμός Προγράμματος

Μπιρμπίλη Μαρία, Τσοκαλίδου Ρούλα
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Email: mmpirmpi@nured.auth.gr
tsokalid@nured.auth.gr

Website: www.polydromo.gr/dialogos

Με την ευγενική στήριξη του

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

Επιμέλεια - Επεξεργασία: **Γεωργία Πετράκη, Εύη Μάρκου**